

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 października 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił T. Z. prawa do wypłaty rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 31 grudnia 2008 roku nie udowodnił wymaganego, co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, pomimo spełnienia przez wnioskodawcę pozostałych warunków. Organ rentowy wskazał, iż nie zaliczył odwołującemu do okresu pracy w szczególnych warunkach okresów: od 2 VI 1975 roku do 3 XI 1990 roku w Przedsiębiorstwie (...) ponieważ świadectwo pracy w warunkach szczególnych nie zostało wystawione przez pracodawcę oraz od 4 XI 1990 roku do 31 VIII 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) ponieważ wystawione świadectwo pracy w warunkach szczególnych nie zawiera odpowiednich przepisów (decyzja – k. 11 plik I akt ZUS).

W dniu 16 listopada 2020 roku odwołanie złożył wnioskodawca, wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie mu prawa do rekompensaty. Odwołujący podniósł, że w spornych okresach pracy wykonywał prace zaliczana do prac w warunkach szczególnych jako kierowca samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony (odwołanie – k.3-6)

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 9).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. Z. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna).

W dniu 21 września 2020 roku wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę (wniosek – k.1 – 4 plik I akt ZUS).

Decyzją z października 2020 roku (brak dokładnej daty decyzji) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 18 września 2020 roku, na podstawie art. 24 w zw. z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748), przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 października 2020 roku, tj. od osiągnięcia przez niego wieku emerytalnego i zawiesił wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy (decyzja – k.9 plik I akt ZUS).

Jednocześnie wydał zaskarżoną decyzję o odmowie prawa do rekompensaty (decyzja – k. 11 plik I akt ZUS).

W okresie od 2 czerwca 1975 roku do 3 listopada 1990 roku ubezpieczony zatrudniony był w (...) w Ł. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o całkowitym ciężarze dopuszczalnym powyżej 3,5 tony (świadectwo pracy w warunkach szczególnych k.70 plik II akt ZUS, świadectwo pracy – akta osobowe k.24).

Zakład pracy nie wydał wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Załączone do akt świadectwo wystawione zostało przez Archiwum Zakładowe (okoliczność bezsporna).

Odwołujący zatrudniony został zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 2 czerwca 1975 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy na okres próbny do 17 czerwca 1975 roku, na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych. Następnie zatrudniony został na okres wstępny od 18 czerwca 1975 roku do 1 czerwca 1976 roku na analogicznych warunkach. Jednocześnie miał wykonywać prace robotnika sprzętu ciężkiego (pomocnika kierowcy) (umowy i skierowanie – akta osobowe k.24).

W okresie od 27 października 1975 roku do 15 października 1977 roku odwołujący pełnił zasadniczą służbę wojskową (wyciąg z książeczki wojskowej k.3 plik III akt ZUS).

Od dnia 3 listopada 1977 roku wnioskodawca zatrudniony został na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy. Został przeszkolony do pracy jako kierowca samochodu Z. (umowa i zaświadczenie kwalifikacyjne – akta osobowe k.24).

Od 1 czerwca 1978 roku powierzono mu obowiązki kierowcy samochodu T. (aneks – akta osobowe k.24).

Od 30 listopada 1979 roku do czasu wypowiedzenia w związku ze zmianą zarządzenia dyrektora otrzymywał dodatek 8 zł dziennie za pracę na przyczepach. Aneksy dotyczące podwyżki wynagrodzenia określały stanowisko wnioskodawcy jako : kierowcy lub kierowcy mechanika (aneksy – akta osobowe k.24).

Kiedy wnioskodawca pracował jako pomocnik kierowcy wyciągał linę i zaczepiał kontener. Po odbyciu zasadniczej służby wojskowej zaczął pracować jako kierowca -mechanik. Mimo angażu kierowca – mechanik odwołujący jeździł samochodami ciężarowymi powyżej 3,5 tony jak T., Kamaz, M. i M.. Woził elementy betonowe, asfalt, żwir, piasek. Jeździł nie tylko na budowy w Polsce ale także za granicę – do ZSRR. Za granice woził sprzęt budowlany jak koparki, traktory czy wyposażenie kwater. Do ZSRR jeździł ze zmiennikiem. W firmie nie było przestojów, bo nawet w przypadku awarii samochodu – kierowca dostawał inny (zeznanie wnioskodawcy T. Z. e-protokół z 19 X 2021 roku 00:04:46 w zw. z e-protokół z 20 V 2021 roku 00:02:01 i 00:14:53, zeznania świadka J. K. -protokół z 19 X 2021 roku 00:31:17, zeznania świadka H. P. - protokół z 19 X 2021 roku 00:40:17).

W przypadku awarii samochód kierowany był do warsztatu. Kierowca musiał w trasie zmienić oponę czy dolać oleju lub wymienić żarówkę. Był warsztat, w którym pracowali mechanicy (zeznania świadka J. K. - protokół z 19 X 2021 roku 00:31:17).

Wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., w okresie od 4 listopada 1990 roku do 31 sierpnia 1996 roku, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowcy – mechanika. Wykonywał wyłącznie prace kierowcy. Jeździł według spedycji po całej Europie – M. skrzyniowym o tonażu ponad 20 ton. Jeździł bez zmiennika. Wyjazdy trwały od 1,5 tygodnia nawet do miesiąca. Nie korzystał z urlopu bezpłatnego a w zakładzie nie było przestojów. Wnioskodawca nie był też oddelegowany do innej pracy. Nie otrzymywał dodatku za prace w warunkach szczególnych. Nie wykonywał pracy mechanika. Jeśli zepsuł się samochód to był kierowany do warsztatu albo przyjeżdżał serwis. Wyjątek to np. konieczność zmiany oleju czy opony (zeznanie wnioskodawcy T. Z. e-protokół z 19 X 2021 roku 00:04:46 w zw. z e-protokół z 20 V 2021 roku 00:17:47 i 00:22:18, zeznania świadka J. K. - protokół z 19 X 2021 roku 00:31:17, zeznania świadka H. P. - protokół z 19 X 2021 roku 00:40:17 i 00:49:37).

Firma zabezpieczała się dając angażu kierowca – mechanik (zeznania świadka H. P. - protokół z 19 X 2021 roku 00:40:17 i 00:54:00)

W świadectwie pracy pracodawca wskazał, iż w ww okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach w charakterze kierowcy pojazdów o ładowności powyżej 3,5 tony (świadectwo pracy k. 7 plik III akt ZUS, zaświadczenie k.35).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie, czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Stosownie do art. 2 pkt. 5 i art.21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 664) rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabeżdą prawa do emerytury pomostowej.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX, por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31.03.2016 r., III AUa 1899/15 – LEX 2044406).

Zgodnie z art.21 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat. Stosownie do treści ust. 2 tego przepisu rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 23 ust.1 i 2 powołanej ustawy ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę; rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Artykuł 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty, tj.:

- 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej,
- 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat.

Przesłanką negatywną zawartą w art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych jest nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W literaturze podkreśla się, że wykładnia przepisu art. 21 ust.2 ustawy o emeryturach pomostowych nie może prowadzić do absurdalnego wniosku, że prawo do rekompensaty przysługuje wyłącznie tym osobom, które nie nabyły prawa do jakiegokolwiek emerytury z FUS. Skoro zgodnie z art.23 ustawy o emeryturach pomostowych rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenie społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r., to warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczanej według formuły zdefiniowanego świadczenia. Przyjąć tym samym również należy, że rekompensata nie przysługuje tym ubezpieczonym, którzy zostali objęci ubezpieczeniem społecznym lub rozpoczęli służbę po 31 grudnia 1998 roku.

Analiza układu warunkującego prawo do emerytury pomostowej prowadzi do wniosku, że świadczenie to przysługuje tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.32 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale nie nabyli prawa do emerytury pomostowej z powodu nieuznania ich pracy za wykonywaną w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (tak M. Zieleniecki - Komentarz do art.21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX).

W przedmiotowej sprawie bezsporne jest, że odwołujący się nie nabył prawa do emerytury pomostowej, ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016.887 – j.t. ze zm.), za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu

uciażliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 ustawy emerytalnej stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

Z §1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Przepis § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest - w myśl § 2 ust. 2 - świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione według określonego wzoru lub świadectwo pracy, w którym zakład pracy stwierdza charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym nawet zeznaniami świadków (uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 roku, III UZP 5/85, Lex 14635, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 roku III UZP 6/84, Lex 14625; wyrok Sądu Najwyższego z 30 marca 2000 r. II UKN 446/99, Lex 48778). Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 roku, II UKN 440/97, Lex 34199). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączone jest, stosownie do treści art. 473 §1 k.p.c., zastosowanie przepisów ograniczających dopuszczalność dowodów ze świadków i przesłuchania stron (art. 246 i 247 k.p.c.). W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalne jest wykazywanie wszelkimi dowodami okoliczności od których zależą uprawnienia do świadczeń, z ubezpieczenia społecznego, także gdy z dokumentów wynika co innego. W orzecznictwie (wyroki Sądów Apelacyjnych: w S. z dnia 20 września 2012 roku, III AUa 374/12 Lex 1223476, w Ł. z dnia 3 kwietnia 2013 roku, III AUa 1267/12 - Lex 1312036, w B. z dnia 17 kwietnia 2013 roku, III AUa 10430/12 - Lex 1314677) przyjmuje się, że „dowód tylko z zeznań świadków, z uwagi na szczególny i wyjątkowy charakter prawa do emerytury w obniżonym wieku, nie może przesądzać o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, zwłaszcza, gdy fakty wynikające z zeznań świadków nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej. Inaczej mówiąc moc dowodowa zeznań świadków, jest tak niska, że dowody z zeznań świadków nie spełniają wymogu dowodów pewnych, jednoznacznych i precyzyjnych. Z tej zatem przyczyny na takich dowodach nie można oprzeć orzeczenia pozytywnego dla strony.” W tej kategorii spraw podkreśla się, że same zeznania świadków czy ubezpieczonego, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00, Lex nr 79840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku sygn. I PK 194/08, Lex nr 653420). Nie jest natomiast dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania

wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r. sygn. II UK 306/07 Lex 528599).

Należy również wskazać, że świadectwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę z zachowaniem warunków przewidzianych normą § 2 ww. rozporządzenia stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych. Samo jednakże posiadanie świadectwa pracy potwierdzającego wykonywanie zatrudnienia w warunkach szczególnych organu rentowego nie wiąże i nie przesądza automatycznie o przyznaniu świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w postępowaniu sądowym traktuje się jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki może być więc weryfikowany pod kątem prawdziwości wskazanych w nim faktów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 roku sygn. III AUa 3113/08, Lex nr 552003; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 listopada 2006 roku sygn. III AUa 466/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Katowicach rok 2007, Nr 3, poz. 8; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 września 2008 roku sygn. III AUa 795/08, opubl: Orzecznictwo Sądów Apelacji B. rok 2008, Nr 4, str. 60). Sąd nie jest zatem w żaden sposób związany oceną charakteru zatrudnienia pracownika dokonaną przez pracodawcę w wystawionym pracownikowi świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ma ono służyć jedynie celom dowodowym. Dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód (art. 233 § 1 k.p.c.) – vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2009 r., sygn. I UK 316/08, LEX nr 707858, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011r., sygn. akt III UK 213/10, LEX nr 950436). Oczywiście brak odpowiedniego świadectwa pracy jest uchybieniem formalnym

Wnioskodawca domagał się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 2 VI 1975 roku do 3 XI 1990 roku (12 lat, 1 dzień) oraz w (...) spółka z o.o. od 4 XI 1990 roku do 31 VIII 1996 roku (oraz 5 lat, 9 miesięcy i 28 dni).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Analiza treści wykazu A z powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wykonywane przez wnioskodawcę prace odpowiadają pracom wymienionym w poz. 2 działu VIII praca kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Pomocnicze znaczenie w tym zakresie stanowi wykaz zawarty w załączniku do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty. Stanowisko to wymienione zostało w Wykazie A, Dziale VIII, poz. 2, pkt 2 – kierowca samochodu ciężarowego. Praca na stanowisku kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wyszczególniona także została w dziale VIII pod poz. 2 pkt. 5 wykazu A stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r.

Dla rozstrzygnięcia spornej kwestii zasadnym stało się zatem ustalenie, czy praca wykonywana przez ubezpieczonego w powyższym okresie była wykonywana w warunkach szczególnych, o jakich mowa w cytowanych wyżej przepisach, wszelkimi środkami dowodowymi, tj. na podstawie zeznań świadków, zeznań samej ubezpieczonej oraz dowodów z dokumentów przedłożonych w toku postępowania dowodowego. Z tych też przyczyn Sąd dopuścił dowód z zeznań zgłoszonych świadków, przesłuchania wnioskodawcy oraz załączonych akt osobowych.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza zgromadzonego materiału dowodowego daje podstawę do stwierdzenia, iż w okresie zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 3 XI 1977 roku do 3 XI 1990 roku (12 lat, 1 dzień) oraz w (...) spółka z o.o. od 4 XI 1990 roku do 31 VIII 1996 roku (oraz 5 lat, 9 miesięcy i 28 dni) wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu o masie powyżej 3,5 tony.

Materiał dowodowy potwierdza, iż od 3 listopada 1977 roku kiedy wnioskodawca został ponownie zatrudniony po odbyciu zasadniczej służby wojskowej – pracował już wyłącznie na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony. Wbrew wnioskowi ubezpieczonego, który domagał się zaliczenia całego okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł., prace takie wykonywał dopiero od tej daty. W zasadzie wynika to również z zeznań samego wnioskodawcy, który potwierdził, iż dopiero wtedy zdobył uprawnienia do kierowania takimi samochodami. Wcześniej pracował jako pomocnik kierowcy czy wręcz robotnik sprzętu ciężkiego. Od momentu ponownego zatrudnienia jego praca była już jednak wykonywana w warunkach uprawniających do zaliczenia jej do pracy w warunkach szczególnych. Jeździł wyłącznie samochodami o tonażu powyżej 3,5 tony, wożąc materiały i maszyny budowlane po terenie Polski a także za granicę. Jego obowiązki były charakterystycznymi obowiązkami kierowcy. Oceny tej nie zmienia fakt, iż, zdarzało się, iż musiał zmienić oponę czy żarówkę lub dolać olej będąc w trasie. Są to jednak czynności bezpośrednio związane z pracą kierowcy a do tego wykonywane były sporadycznie. Właśnie z tej przyczyny niekiedy stanowisko odwołującego określane było jako stanowisko kierowcy – mechanika.

Powyższe okoliczności zostały jednoznacznie potwierdzone zeznaniami świadków oraz skarżącego. Także dokumentacja osobowa wskazuje, iż wnioskodawca przez cały czas zatrudniony była na stanowisku kierowcy.

Zatem należy przyjąć, iż mimo braku wydania odpowiednich świadectw pracy w warunkach szczególnych nie zmienia oceny sądu.

W związku z powyższym Sąd przyjął, iż do pracy w warunkach szczególnych należy zaliczyć okresy zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 3 XI 1977 roku do 3 XI 1990 roku (12 lat, 1 dzień) oraz w (...) spółka z o.o. od 4 XI 1990 roku do 31 VIII 1996 roku (oraz 5 lat, 9 miesięcy i 28 dni) – łącznie 17 lat, 9 miesięcy i 29 dni.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Uwzględniając wniosek pełnomocnika wnioskodawcy w przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w pkt 2 sentencji wyroku. Sąd Okręgowy zasądził od ZUS na rzecz odwołującego kwotę 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2 w zw. z § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wypożyczając akta rentowe.

12 XI 2021 roku.